

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/85/2021
Identifikačné číslo spisu: 1712220186
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1712220186.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: Obec Dunajská Lužná, Jánošíkovská 466/7, 900 42 Dunajská Lužná, IČO: 00 400 009, zastúpeného CONSULTA, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Šafárikovo námestie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 318 495, proti žalovanému: 4. pilier, s. r. o., so sídlom Odborárska 23, 831 02 Bratislava, (pôvodne: PK Faktoring, s. r. o., Staré Grunty 162, 841 04 Bratislava), IČO: 47 808 900, o určenie neplatnosti právneho úkonu, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9. novembra 2017, č. k. 4Cob/18/2015-574, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9. novembra 2017, č. k. 4Cob/18/2015-574, zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 36Cb/198/2012-462 zo dňa 23. apríla 2014 rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 100%.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa návrhom zo dňa 23. decembra domáhal určenia neplatnosti záložnej zmluvy č. 54/2006/1 uzavretej dňa 1. decembra 2006 a záložnej zmluvy č. 34/2007/2 uzavretej dňa 17. októbra 2007, ktorými bola založená nehnuteľnosť parcela „, nachádzajúca sa v okrese Z., obec W. U., katastrálne územie W. U., zapísaná na LV č. XXX, parcela č. XXX/X o výmere XXXXXmX, ostatné plochy, za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného ako veriteľa voči spoločnosti ACR SK, spol. s r. o. ako dlžníkovi, a to podľa Zmluvy o úvere 54/2006 pôvodne vo výške 20.000.000,- Sk.

2.1. Žalobca dôvodnosť svojho návrhu oprel o námietku, že starosta žalobcu nedisponoval žiadnymi prejavmi vôle žalobcu, ktorú v posudzovanom prípade vytvára obecné zastupiteľstvo, teda právne úkony vykonané starostom žalobcu boli urobené bez existencie vôle. Obecné zastupiteľstvo žalobcu na svojom 52. zasadnutí dňa 28. novembra 2006 prijalo uznesenie v bode B/12, ktorým schválilo vloženie tarchy

po predložení pozitívnej právnej analýzy na základe žiadosti č. j. 3772/2006 a 3749/2006. Právne úkony boli podľa žalobcu v rozpore s § 37 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), keď obsah zmlúv o zriadení záložného práva nikdy nebol obecným zastupiteľstvom schválený, ergo starosta žalobcu vykonal právne úkony bez predchádzajúceho platného rozhodnutia. Listom zo dňa 12. októbra 2012 žalovaný zaslal žalobcovi Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úverov. Listom zo dňa 31. októbra 2012, doručeným žalobcovi dňa 8. novembra 2012, žalovaný oznámil žalobcovi, že začína s výkonom záložného práva k nehnuteľnosti parcela reg. „C“ nachádzajúcej sa v okrese Z., obec W. U., katastrálne územie W. U., zapísané na LV č. XXX, parc. č. XXX/X o výmere XXXXX m², ostatné plochy, a to predajom nehnuteľnosti dobrovoľnou dražbou podľa zákona č. 527/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Žalobca mal za to, že určovací petit povedie k odstráneniu jeho právnej neistoty a k zamedzeniu ohrozenia jeho vlastníckeho práva. Určenie neplatnosti záložných zmlúv bude predpokladom pre Správu katastra Z.. Zmluvu o záložnom práve mal žalobca tiež za rozpornú s ust. § 8 Zákona o obecnom zriadení, keď s majetkom obce nie je možné nakladať tak, že sa bude zabezpečovať pohľadávka tretej osoby voči inej tretej osobe, keďže majetok obce môže slúžiť len na zabezpečovanie potrieb obce. Zásady hospodárenia neupravovali výšku, pri ktorej bol potrebný súhlas obecného zastupiteľstva. Namietal tiež, že samotné žiadosti neboli podpísané oprávnenými osobami, nakoľko tieto sa nepreukázali splnomocnením.

3. Súd prvej inštancie sa ako prvou otázkou zaoberal danosťou naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti záložných zmlúv, pričom vychádzal zo znenia Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. a dospel k záveru, že naliehavý právny záujem daný je.

3.1. Dôvodil, že pokiaľ išlo o tvrdenie žalobcu, že na platnosť záložných zmlúv bolo potrebné schválenie týchto zmlúv obecným zastupiteľstvom, toto tvrdenie podľa názoru súdu vychádza z nesprávnych záverov z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (podľa tohto ustanovenia, účinného v čase uzavierania záložných zmlúv, schváleniu obecným zastupiteľstvom podlieha vždy nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote). Z tohto ustanovenia však podľa okresného súdu nevyplýva povinnosť schválenia právneho úkonu. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje záložné právo ku konkrétnemu majetku a z jeho uznesenia musí byť zrejmé, aké záložné právo sa schvaľuje, čo je zálohom, teda ktorá nehnuteľnosť, v prospech koho a aká je výška zabezpečovanej pohľadávky. Obsahom uznesenia, schváleného obecným zastupiteľstvom, by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľnosti, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu v súlade s § 42 katastrálneho zákona. Nie je potrebné, aby obecné zastupiteľstvo schvaľovalo konkrétnu zmluvu. (s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 8Sžo/247/2008 zo dňa 4. júna 2009).

3.2. Okresný súd rovnako za nesprávny označil záver žalobcu, že podľa zásad hospodárnosti sa malo nakladanie s majetkom schvaľovať na obecnom zastupiteľstve, keď VZN č. 1/2005 Zásady hospodárenia a nakladanie s majetkom obce W. U. v čl. XX stanovovalo, že správca majetku obce nesmie majetok obce prevádzať do vlastníctva iných osôb, majetok akýmkoľvek spôsobom zaťažiť, založiť, alebo zriadiť vecné bremeno bez súhlasu obecného zastupiteľstva. Súd prvej inštancie skonštatoval, že toto ustanovenie je síce uvedené uvádzacou vetou „orgány obce majú právo najmä“, avšak z celého textu je podľa súdu zrejmé, že tento úvod sa vzťahuje len na písm. a/, keďže písmeno b/ upravuje nie práva, ale povinnosť a písm. c/, ťažiskové pre prejednávanú vec, upravuje úkony správcu majetku obce a nie úkony samotnej obce.

3.2.1. Okresný súd navyše uviedol, že obecné zastupiteľstvo nad požadovaný právny rámec riadne schválilo úkon starostu, keď najprv zobralo na vedomie obsah listov spoločnosti ACR SK, spol. s r. o. starostovi žalobcu zo dňa 21. novembra 2006 a zo dňa 23. novembra 2006 s pridelenými č. 3749/2006 a 3772/2006 a následne schválilo vloženie ťarchy na parcelu č. XXX/X o výmere XXXXXm², k. ú. M., pre firmu ACR SK, spol. s r. o., po predložení pozitívnej právnej analýzy na základe žiadosti č. j. 3749/2006 a 3749/2006. Keďže v uvedených listoch bola uvedená výška investície, ako aj predpokladaná výška peňažných prostriedkov poskytnutých bankou úverovou zmluvou a k tomu predpokladané záložné právo, kde má byť žalobca záložcom, obecné zastupiteľstvo schválilo uzavretie záložných zmlúv.

3.3. Súčasne s poukazom na ustanovenie § 13 ods. 5 Zákona o obecnom zriadení súd prvej inštancie skonštatoval, že starosta ako štatutárny orgán je oprávnený v majetkovoprávných vzťahoch prejavovať vôľu obce a jeho úkony vykonávané ako obec sú potom pre obec záväzné.

3.4. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že záložné zmluvy sú úkonom v rozpore s ustanovením § 8 zákona o obecnom zriadení, a to že nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľa, tvoriace záloh, podľa predmetných záložných zmlúv neslúžia týmito záložnými zmluvami na plnenie úloh obce konštatujúc, že záložné zmluvy boli súčasťou investičného projektu a právnych vzťahov naplňajúcich základné úlohy obce a to starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov (§ 1 ods. 2 zákona o obecnom zriadení).

3.5. Vo vzťahu k uvedeniu pozitívnej právnej analýzy, uvedenej v schvaľujúcom uznesení obce, okresný súd uzavrel, že uvedenie analýzy nebolo podmienkou v zmysle hmotného práva (§ 36 Občianskeho zákonníka), keďže uznesenie obecného zastupiteľstva nie je právnym úkonom a už vôbec nie je súkromnoprávnym úkonom, keď právne úkony sú prejavy vôle fyzických a právnických osôb a obecné zastupiteľstvo nie je fyzickou a ani právnickou osobou. Najmä však vzhľadom na to, schválenie uzavretia záložných zmlúv obecným zastupiteľstvom žalobcu nebolo potrebné, nie sú spojené s týmto žiadne právne následky. Odhliadnuc od uvedeného žalovaný podľa súdu prvej inštancie preukázal vyhotovenie právnej analýzy M. G., ktorá právne vzťahy pri uzavretí záložnej zmluvy z pohľadu postavenia navrhovateľa hodnotí ako s minimálnym rizikom.

3.6. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie predmetné záložné zmluvy označil za platné a návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 9. novembra 2017, č.k. 4Cb/18/2015-574, odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania.

5. Citujúc ustanovenia § 8 ods. 1, § 11 ods. 4 písm. a/, § 13 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí zásady hospodárenia a majetku obce, ods. 2 tohto ustanovenia, krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 21.) uviedol, že pod „nakladanie s majetkovými právami“ možno jednoznačne subsumovať aj zriadenie záložného práva na majetok obce. Uviedol, že z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí, je zrejmé, že schváleniu obecného zastupiteľstva podlieha nakladanie s majetkovými právami obce nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia. Toto ustanovenie by podľa odvolacieho súdu strácalo význam v prípade, ak by sa pripustila interpretácia žalobcu, že každému úkonu starostu vykonaného v pozícii štatutárneho orgánu obce, by malo predchádzať rozhodnutie obecného zastupiteľstva. V takom prípade by vlastne obecné zastupiteľstvo schvaľovalo každý majetkovoprávny úkon. Odvolací súd pripustil, že v prípade, ak by obec nemala schválené zásady hospodárenia, bolo by potrebné zvoliť výklad v prospech žalobcu, že na každý majetkovoprávny úkon je potrebná ingerencia obecného zastupiteľstva.

5.1. Odvolací súd poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 389/2008, podľa ktorého ustanovenie § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí treba vykladať zužujúco, pokiaľ ide o oprávnenie starostu obce uskutočňovať právne úkony vo veciach hnutel'ného majetku obce alebo majetkových práv v prípade, ak toto nakladanie nie je obmedzené zákonom alebo samotnou obcou prostredníctvom záväzného aktu zastupiteľstva. Uviedol, že v tomto kontexte je zároveň potrebné pristúpiť k extenzívnemu výkladu ustanovenia § 11 ods. 4 písm. a/ zákona o obecnom zriadení, ktoré priznáva obecnému zastupiteľstvu, právo schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce. Extenzívny výklad spočíva v tom, že skutočnosť neschválenia zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce obecným zastupiteľstvom neodníma tomuto orgánu obecnej samosprávy právo záväzne sa vyjadrovať k najdôležitejším úkonom týkajúcim sa majetku obce.

5.2. Odvolací súd skonštatoval, že v danom prípade však obecné zastupiteľstvo schválilo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce všeobecne záväzným nariadením č. 1/2005, v zmysle ktorého je v čl. 8 upravené, ktoré úkony podliehajú schváleniu obecným zastupiteľstvom. Je teda podľa krajského súdu zrejmé, že v tomto prípade sa neuplatní extenzívny výklad v tom smere, že každý úkon týkajúci sa nakladania s majetkom obce podlieha schváleniu obecným zastupiteľstvom, pretože zastupiteľstvo si vyhradilo uvedeným všeobecne záväzným nariadením okruh majetkovoprávných úkonov, pri ktorých je platnosť závislá od rozhodnutia obecného zastupiteľstva. Zásady hospodárenia podľa krajského súdu neustanovujú, že na uzavretie záložných zmlúv sa vyžaduje súhlas obecného zastupiteľstva. Súhlas by sa vyžadoval len v prípade, keď obec nemá schválené zásady hospodárenia, ktorými obecné zastupiteľstvo prejavuje vôľu upraviť dispozíciu s majetkovými právami obce. V tejto súvislosti dal odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, do pozornosti aj znenie čl. 12 bod 1 písm.

c) Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2005, podľa ktorého správca majetku obce nesmie majetok obce prevádzať do vlastníctva iných osôb, majetok akýmkoľvek spôsobom zaťažiť, založiť alebo zriadiť vecné bremeno bez súhlasu obecného zastupiteľstva. Požiadavku súhlasu obecného zastupiteľstva teda stanovuje len pre prípad, kedy majetok obce mieni založiť správca majetku obce, teda nie aj starosta ako štatutárny orgán obce. Vzhľadom na vyššie uvedený názor, odvolací súd námietku žalobcu o nedostatočnej špecifikácii právneho úkonu, ku schváleniu ktorého malo dôjsť uznesením obecného zastupiteľstva na 52. zasadnutí dňa 28.11.2006, považoval za bezpredmetnú. Dodal, že z uznesenia je možné identifikovať, že jeho obsahom bolo udelenie súhlasu so zriadením záložného práva na predmetnú nehnuteľnosť, pričom odkazuje na žiadosti spoločnosti ACR SK spol. s r. o., č.j. 3772/2006 a 3749/2006, ktorých obsah vzalo obecné zastupiteľstvo na vedomie. V žiadosti spoločnosť ACR Sk spol. s r. o. identifikovala, že pod vloženíím t'archy sa rozumie Zmluva o záložnom práve spolufinancujúcej úverovej banky. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

6. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) odôvodnené podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p.

7. Prípustnosť svojho dovolania (č. l. 586 spisu) v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tvrdí dovolateľ v tom, že odvolací súd uviedol aplikáciu iného právneho ustanovenia odvolacím súdom ako aplikoval súd prvej inštancie, z čoho je zrejmé, že napadnutý rozsudok bol v novom konaní nečakane založený na neúčinnom právnom predpise. Tvrdí, že v dôsledku tejto skutočnosti nemal nijakú možnosť sa k novému právnomu záveru súdu vyjadriť, ani predložiť argumenty na preukázanie tých skutočností, že nie je možné rozhodovať na základe tohto ustanovenia, nakoľko v čase, kedy malo dôjsť k uzavretiu sporných záložných zmlúv, bolo ustanovenie, ktoré odvolací súd na vec aplikoval, neúčinné. Podľa dovolateľa, konkrétne odvolací súd zjavne aplikoval neplatný právny predpis - ustanovenie § 9 ods. 2 písm. e/ zákona č. 138/1991 o majetku obcí, účinné od 1. januára 2011, teda aplikoval ustanovenie, ktoré v čase podpisovania a povoľovania vkladov sporných zmlúv ešte neexistovalo a následne (na rozdiel od súdu prvej inštancie) detailne rozobral zásady hospodárenia žalobcu, a to napriek skutočnosti, že napádanom rozsudku najskôr cituje predmetné ustanovenie v správnom, t.j. v rozhodnom znení, ku dňu podpísania záložných zmlúv a povoľovania ich vkladov. Dovolateľ zastáva názor, že odvolací súd potvrdením rozsudku súdu prvej inštancie, za aplikácie nového právneho záveru, prameniaceho navyiac z použitia právneho predpisu, ktorý v rozhodnom období v uvedenom znení neexistoval, porušil rešpektovanie ústavného princípu dvojinstančnosti súdneho konania, čím porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

Z uvedeného dôvodu poľa dovolateľa ide taktiež o nepreskúmateľný rozsudok, keďže z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, prečo odvolací súd aplikoval neúčinný predpis hoci pôvodne existoval predpis právne účinný.

V bode 12 dovolania žalobca uviedol, že napadnutý rozsudok je taktiež protirečivý z dôvodu, že odvolací súd sa s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, že v prípade žalobou napádaných záložných zmlúv nemôže ísť o schvaľovanie právnych úkonov, najprv plne stotožnil, ale následne pri posudzovaní právnej otázky sa od prvostupňového rozhodnutia odklonil, keď uviedol, že v danom prípade ide o právne úkony, na ktorých platnosť sa vyžaduje schválenie obecného zastupiteľstva.

8. Žalobca prípustnosť dovolania tvrdí aj podľa ustanovenia § 421 písm. a/ C.s.p. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Obdo/21/2002, podľa ktorého „majetkovoprávne úkony, o ktorých prislúcha rozhodovať obecnému zastupiteľstvu, sú pre obec záväzné len v prípade predchádzajúceho kladného rozhodnutia tohto zastupiteľstva. Bez takéhoto rozhodnutia starosta obce nemôže urobiť platný právny úkon. Bez prejavu vôle a jeho vyjadrenia v objektívne zistiteľnej forme nemožno hovoriť o právnom úkone. Táto zásada platí aj pri prejave vôle obce v oblasti občianskeho práva. Kým obecné zastupiteľstvo nerozhodlo o majetkovoprávnom úkone a prijaté uznesenie nebolo pojaté do zápisu o priebehu schôdze obecného zastupiteľstva, nevznikol prejav vôle spôsobilý založiť právnym úkonom vznik, zmenu alebo zánik právneho úkonu“. Z uvedeného podľa dovolateľa vyplýva, že vznik majetkovoprávneho úkonu iniciovaného (podpísaného) starostom obce

nastáva až okamihom jeho schválenia obecným zastupiteľstvom, skôr takýto úkon nevznikne. Za odklonenie od ustálenej rozhodovacej praxe dovolateľ považuje tvrdenie nižších súdov, že v danom prípade nemôže ísť o schvaľovanie právneho úkonu a že už prejav vôle samotného starostu zakladá záväzný majetkovoprávny úkon.

8.2. Žalobca sa nestotožnil so záverom súdov oboch inštancií, že v prípade žalobou napádaných záložných zmlúv nemôže ísť o schvaľovanie právnych úkonov, jedná sa podľa neho o nesprávny výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c/ Zákona o majetku obcí, nakoľko tento treba správne chápať tak, že schváleniu obecným zastupiteľstvom podlieha vždy o.i. aj nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote, pričom výraz „nakladanie s majetkovými právami“ je podľa žalobcu logickým výkladom zákona nutné interpretovať ako uzatváranie právnych úkonov týkajúcich sa týchto majetkových práv.

8.3. Dovolateľ zároveň namieta absolútnu neplatnosť záložných zmlúv podľa § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že spornými záložnými zmluvami mala obec ručiť za záväzky tretej osoby voči bankovej inštitúcii (t.j. nešlo o návratnú finančnú výpomoc obci zo štátneho rozpočtu) je podľa dovolateľa zrejmé, že záložné zmluvy sú v priamom rozpore s ust. § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v ich rozhodnom znení, čo spôsobuje ich absolútnu neplatnosť podľa ust. § 39 OZ.

8.4. Žalobca rovnako namieta absolútnu neplatnosť záložných zmlúv podľa § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 8 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení tvrdiac, že v zmysle uvedeného ustanovenia majetok obce slúži na plnenie jej úloh, je povinnosťou obce ho zveľaďovať, zhodnocovať a zachovávať a je možné ho použiť najmä na verejné účely, podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Dovolateľ tvrdí nesprávne právne posúdenie zo strany súdov oboch inštancií, nakoľko sporné záložné zmluvy nezabezpečovali záväzok obce, ale záväzok tretej osoby, ani nijako neslúžili zveľaďeniu, zhodnoteniu a zachovaniu majetku obce a išlo teda o právne úkony v rozpore so základným účelom zákona o obecnom zriadení a zákona o majetku obcí, a teda bola daná ich absolútna neplatnosť v zmysle ust. 39 OZ).

9. Dovolateľ prípustnosť dovolania označil aj ustanovením § 421 písm. b/ C.s.p. s odôvodnením, že sporné záložné zmluvy mali byť schválené zastupiteľstvom žalobcu, ktoré malo zjavné vady, nakoľko vytvorenie vôle zastupiteľstva bolo podmienené, a to navyiac neurčitou podmienkou (konkr. „pozitívnu“ právnou analýzou). Tvrdí, že z podstaty právneho úkonu, na ktorý sa vyžaduje schválenie kolektívneho orgánu je vylúčené, aby sa samotné vytvorenie vôle akýmkoľvek spôsobom podmieňovalo. Uvádza, že podmieňovať je možné účinok už prejaveneho právneho úkonu (§ 36 ods. 2 OZ), nie je ale možné podmieňovať samotné vyjadrenie vôle (naviac podmienkou neurčitého pojmu „pozitívna právna analýza“), nakoľko v takom prípade vôľa nemôže vzniknúť a teda ani nevzniká právny úkon. Zastáva názor, že dovolacím súdom doposiaľ nevyriešená je otázka možnosti podmieňovania kreovania vôle obce obecným zastupiteľstvom odkladacou podmienkou.

9.1. Prejav vôle obecného zastupiteľstva označuje dovolateľ za neurčitý i s poukazom na fakt, že obecné zastupiteľstvo schválilo vloženie bližšie nešpecifikovanej ťarchy, ale nie právne úkony, t.j. samotné záložné zmluvy.

10. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zmenil v zmysle § 449 ods. 3 C.s.p. tak, že žalobe vyhovie, alter. aby v zmysle ust. § 449 ods. 1 C.s.p. napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alter. aby dovolací súd zrušil i rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 449 ods. 1 a 2 a § 450 C.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10.1. Dovolateľ zároveň v zmysle ust. § 444 ods. 1 C.s.p. navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

11. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 27. júna 2018 (list v spise č. 601) a z dôvodov uvedených v podrobnom zdôvodnení navrhol dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a uznesením zo dňa 26. augusta 2019, č.k. 3Obdo/9/2019, dovolanie žalobcu odmietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

12.1. Dovolačný súd dovolateľom uvádzané dôvody nepreskúmateľnosti a zmätočnosti rozhodnutia kvalifikoval ako bezpredmetné, keďže nebolo podľa najvyššieho súdu pravdou, ale iba tvrdením dovolateľa, že odvolací súd sa v posudzovanej právnej otázke od právneho názoru súdu vyjadreného v prvoinštančnom rozhodnutí odklonil. Vo vzťahu k dovolateľom tvrdenej prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p., najvyšší súd konštatoval neuvedenie dovolacej praxe zo strany žalobcu, resp. uvedenie rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré nerieši obdobnú otázku, ako i nevymedzenie právnej otázky vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu právnemu posúdeniu odvolacieho súdu. Záverom dospel k záveru, že nejde o odvolanie prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p. a preto ho podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

13. Na základe ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom zo dňa 26. augusta 2021, sp. zn. III. ÚS 303/2021-49 rozhodol, že základné právo žalobcu (resp. sťažovateľa) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu zo dňa 26. augusta 2019, č.k. 3Obdo/9/2019 boli porušené, preto ústavný súd uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 26. augusta 2019, č.k. 3Obdo/9/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13.1. Ústavný súd v odôvodnení svojho nálezu uviedol, že úlohou najvyššieho súdu pri posúdení správnosti právneho posúdenia krajského súdu bolo právne posúdiť, či 1/ zásady hospodárenia žalobcu v ich nespornom znení treba právne posúdiť tak, že na uzavretie záložných zmlúv starostom sa nevyžadovalo schválenie obecným zastupiteľstvom, a či 2/ uznesením obecného zastupiteľstva v jeho skutkovo nespornom, z hľadiska právneho posúdenia otáznom, znení došlo k schváleniu uzavretia záložných zmlúv. Ústavný súd uviedol, že krajský súd sformuloval jasné a pre vec rozhodujúce právne názory, s ktorými žalobca nesúhlasil a v dovolaní namietal, a síce, že a/ zásady hospodárenia žalobcu majú za následok to, že schválenie záložných zmlúv obecným zastupiteľstvom sťažovateľky nebolo potrebné; a že b/ znením uznesenia obecného zastupiteľstva došlo k schváleniu záložných zmlúv. Vo vzťahu k uvedenému Ústavný súd SR uzavrel, že dovolací súd nesprávnym pomenovaním právnej argumentácie dovolateľa v uznesení č. 3Obdo/9/2019, ktorú označil za neurčitý popis skutočností, nesprávne aplikoval ust. § 421 ods. 1 a dospel k tomu, že dovolanie žalobcu je neprípustné.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), po vrátení veci ústavným súdom a po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

15. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

16. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej

právomoci dovolacieho súdu.

17. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s. ., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p.

18. Podľa ust. § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podľa ust. § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

20. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

21. V dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z ust. § 420 písm. f/ C.s.p. žalobca namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a porušenie jeho práva na spravodlivý proces tým, že odvolací súd uviedol aplikáciu iného právneho ustanovenia, ako aplikoval súd prvej inštancie, z čoho je zrejmé, že napadnutý rozsudok bol v novom konaní nečakane založený na neúčinnom právnom predpise, konkrétne odvolací súd podľa dovolateľa zjavne aplikoval neplatný právny predpis - ustanovenie § 9 ods. 2 písm. e/ zákona č. 138/1991 o majetku obcí, účinné od 01.01.2011. V čase podpisovania a povoľovania vkladov zo sporných záložných zmlúv bolo dotknuté ustanovenie obsiahnuté v ust. § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí v nasledovnom znení: „schváleniu obecným zastupiteľstvom podliehajú vždy nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote“. Ustanovenie bolo novelizované zákonom č. 507/2010 Z. z. s činnosťou od 01.01.2011 a bolo presunuté do písm. e/ dotknutého ustanovenia s nasledovným znením: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia“. Odvolací súd, teda podľa žalobcu bezdôvodne aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 písm. e/ zákona o majetku v znení, ktoré v čase podpisovania a povoľovania vkladov sporných zmlúv ešte neexistovalo a následne (na rozdiel od súdu prvej inštancie) detailne rozobral zásady hospodárenia žalobcu. Odvolací súd takýmto postupom podľa dovolateľa odoprel možnosť prieskumu správnosti aplikácie nového a z hľadiska právneho posúdenia veci rozhodujúceho ustanovenia právnej normy, ktorá v čase podpisu o povoľovaní vkladu sporných právnych úkonov bola neúčinná.

22. Dovolací súd uvádza, že pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva

a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22.1. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok, bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

22.2. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C.s.p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.

23. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

23.1. K zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17). O taký prípad však v danej veci nejde.

23.2. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií je podľa dovolacieho súdu dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhoval, z ktorých osvedčených skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie primerane vysvetlil.

24. K časti dovolania, v ktorej žalobca namietal porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu nesprávnej aplikácie právneho predpisu, vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu súhlasí so záverom uvedeným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3Obdo/9/2019-632, ktorý toto tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia neodôvodnene aplikoval neúčinný právny predpis, považuje za nesprávne a uvádza nasledovné:

24.1. Odvolací súd už v bode 19. svojho odôvodnenia uviedol správne znenie, v rozhodnej dobe účinného právneho predpisu ust. § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí („schválení obecným zastupiteľstvom podliehajú vždy nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote“). Možno síce prisvedčiť dovolateľovi, že odvolací súd následne v bodoch 21. a 22. odôvodnenia svojho rozhodnutia, hoci pod správnym označením ust. § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí (účinného v pre vec rozhodnom období), citoval ustanovenie § 9 ods. 2 písm. e/ zákona č. 138/1991 o majetku obcí, účinné od 01.01.2011 („Obecné zastupiteľstvo schvaľuje nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia“) a následne sa zaoberal zásadami hospodárenia žalobcu, z čoho možno na prvý pohľad odvodiť, že došlo k aplikácii nového, v rozhodnej dobe neúčinného právneho predpisu, avšak po komplexnom zhodnotení odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu je jednoznačné, že k žalobcom uvedenému nesprávnemu postupu, ktorým by mohlo byť porušené právo dovolateľa na spravodlivý proces, s určitosťou nedošlo. I s ohľadom k dovolateľom namietanej nepreskúmateľnosti

rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k vyššie uvedenému dovolací súd upozorňuje, že procesným postupom sa rozumie priebeh konania, nie samotné rozhodnutie, pričom však i z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento na vec aplikoval pre vec správne znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 138/1991 („schválení obecným zastupiteľstvom podliehajú vždy nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote“) a skutočnosť, že odvolací súd následne detailne rozobral zásady hospodárenia žalobcu, nie je dôkazom toho, že by použil nesprávny a neúčinný právny predpis. Naopak je očividné, že odvolací súd postupoval v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 389/2008-22, ktoré vo svojom rozhodnutí cituje (bod 22), a najmä ktoré sa zaoberá problémom výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 138/1991 v pre vec rozhodnom znení, a zaujíma v ňom stanovisko k otázke dôležitej i pre toto konanie, a síce že „ustanovenie § 9 ods. 2 písm. b/ a c/ zákona o majetku obcí je treba vykladať zužujúco, pokiaľ ide o oprávnenie starostu obce uskutočňovať právne úkony vo veciach hnutelného majetku obce alebo jej majetkových práv v prípade, ak toto nakladanie nie je obmedzené zákonom alebo samotnou obcou prostredníctvom záväzného aktu obecného zastupiteľstva. V tomto kontexte je zároveň potrebné pristúpiť k extenzívnemu výkladu ustanovenia § 11 ods. 4 písm. a/ zákona o obecnom zriadení, ktoré priznáva obecnému zastupiteľstvu právo schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce. Extenzívny výklad spočíva v tom, že skutočnosť neschválenia zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce obecným zastupiteľstvom neodníma tomuto orgánu obecnej samosprávy právo záväzne sa vyjadrovať k najdôležitejším úkonom týkajúcim sa majetku obce“ (III. ÚS 389/2008-22). Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že tento sa zaoberal schválenými zásadami hospodárenia žalobcu práve z dôvodu nasledovania záverov Ústavného súdu SR v citovanom náleze vo vzťahu k výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí v jeho pre vec rozhodnom znení, a nie z dôvodu aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. e/ zákona č. 138/1991 o majetku obcí, účinného od 01.01.2011. Jedine z toho dôvodu pripustil v bode 22 svojho rozhodnutia, že v prípade, ak by obec nemala schválené zásady hospodárenia, bolo by potrebné zvoliť výklad v prospech žalobcu, že na každý majetkovoprávny úkon je potrebná ingerencia obecného zastupiteľstva. Následne v bode 23. rozhodnutia správne uviedol, že v danom prípade však obecné zastupiteľstvo schválilo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce všeobecne záväzným nariadením č. 1/2005 (č.l. 135 spisu), z ktorého dôvodu sa v predmetnej veci neuplatní extenzívny výklad.

24.2. Dovolací súd považuje za podstatné upozorniť na skutočnosť, že i ústavný súd vo svojom náleze č. III. ÚS 303/2021-49, ktorým zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/9/2019 uviedol v bode 14., že dovolací súd sa mal vo svojom rozhodnutí zaoberať otázkou právneho posúdenia zásad hospodárenia žalobcu, z ktorého záveru vyplýva, že vo vzťahu k v dovolaní namietanému nesprávnemu posúdeniu veci zo strany odvolacieho súdu, považoval otázku posúdenia zásad hospodárenia žalobcu za kľúčovú, a to práve z dôvodu aplikácie ust. § 9 ods. 2 písm. c/ zákona o majetku obcí v jeho rozhodnom znení odvolacím súdom.

24.3. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v skutočnosti neobstojí tvrdenie dovolateľa, že mu odvolací súd znemožnil možnosť prieskumu správnosti aplikácie nového a z hľadiska právneho posúdenia rozhodujúceho ustanovenia právnej normy, nakoľko k aplikácii nového ustanovenia právnej normy zo strany odvolacieho súdu vôbec nedošlo.

25. K druhej námietke dovolateľa, že ide o nepreskúmateľný rozsudok odvolacieho súdu, keďže z neho podľa žalobcu nevyplýva, na základe akej úvahy sa odvolací súd rozhodoval aplikovať neúčinný predpis, dovolací súd, ako je hore vyššie uvedené, opakuje, že odvolací súd použil totožný právny predpis ako súd prvej inštancie, s ktorým právnym názorom, ako aj uviedol vo svojom odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa krajský súd stotožnil. Prijaté rozhodnutie primerane vysvetlil. Je potrebné mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu.

26. Rovnako pokiaľ v bode 12 dovolania žalobca uviedol, že napadnutý rozsudok je zmätočný a

protirečivý z dôvodu, že odvolací súd sa s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, (že v prípade žalobou napádaných záložných zmlúv nemôže ísť o schvaľovanie právnych úkonov), najprv plne stotožnil, ale následne pri posudzovaní právnej otázky sa od prvostupňového rozhodnutia odklonil, keď uviedol, že v danom prípade ide o právne úkony, na ktorých platnosť sa vyžaduje schválenie obecného zastupiteľstva, ani s uvedeným nemožno súhlasiť.

26.1. Najvyšší súd uvádza, že ide o zjavnú arbitrárnosť, ak je rozhodnutie súdu založené na takej interpretácii, alebo aplikácii právnej normy súdom, ktorá zásadne popiera jej účel a význam, alebo ak dôvody, na ktorých je rozhodnutie súdu založené, celkom absentujú, alebo sú protirečivé a popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné, alebo v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (3cdo/34/2020).

26.2. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva jediný a nie zmätočný, či dokonca protirečivý záver, a síce, že v predmetnej veci, vzhľadom na žalobcom schválené zásady hospodárenia, na uzavretie záložných zmlúv nebol potrebný súhlas obecného zastupiteľstva. Uvedené opätovne vyplýva i z bodu 24. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, kde za irelevantnú označil námietku žalobcu o nedostatočnej špecifikácii právneho úkonu ku schváleniu, ktorého malo dôjsť uznesením obecného zastupiteľstva na 52. zasadnutí dňa 28. novembra 2006.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené, vo veci konajúci senát sa stotožňuje so záverom najvyššieho súdu uvedeným v rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/9/2019 a síce, že žalobca prípustnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. nepreukázal, preto prípustnosť jeho dovolania podľa predmetného ustanovenia nie je daná.

Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p.

28. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

29. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. by mal dovolateľ vysvetliť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. písm. b/ C.s.p. je sformulovanie právnej otázky dovolateľom, ktorá podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom musí ísť o takú právnu otázku, ktorá je pre rozhodnutie vo veci samej kľúčová. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p.

30. V časti, v ktorej malo byť dovolanie žalobcu prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie zo strany súdov oboch inštancií a tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Obdo/21/2002, z ktorého podľa dovolateľa vyplýva, že vznik majetkovoprávneho úkonu iniciovaného (podpísaného) starostom obce nastáva až okamihom jeho schválenia obecným zastupiteľstvom, skôr takýto úkon nevznikne. Za odklonenie od ustálenej rozhodovacej praxe dovolateľ považuje tvrdenie nižších súdov, že v danom prípade nemôže ísť o schvaľovanie právneho úkonu a že už prejav vôle samotného starostu zakladá záväzný majetkovoprávny úkon.

30.1. Vo vzťahu k uvedenému sa vo veci rozhodujúci senát stotožňuje so záverom dovolacieho súdu v uznesení sp. zn. 3Obdo/9/2019, ktorý v bode 30. odôvodnenia uviedol, že dovolateľom uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Obdo/21/2002 riešilo inú právnu otázku vo vzťahu k absencii schválenia obecného zastupiteľstva. V predmetnom konaní súdy riešili prípad, kedy obecné zastupiteľstvo nedalo súhlas k uzavretiu zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, a to pri aplikácii ust. §

9 ods. 2 písm. a/ zákona č. 138/1991 Zb., a teda išlo o zmluvný prevod vlastníctva nehnuteľného majetku obce, nie o nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote v zmysle písm. c/ citovaného ustanovenia, ktorý záver vyplýva z rozhodnutí súdov v súdnej veci. I z bodu 12 nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 303/2021-49 vyplýva, že v súdnej veci ide o posúdenie špecifickej situácie, ktorá vyplynula z osobitostí oproti skutkovému stavu, ktorý bol najvyšším súdom posudzovaný v jeho rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/21/2002. Navyiac, dovolací súd nerozumie, pokiaľ ide o argumentáciu dovolateľa, že za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolateľ považuje tvrdenie odvolacieho súdu, že v danom prípade nemôže ísť o schvaľovanie právneho úkonu. Odvolací súd nikde vo svojom rozhodnutí netvrdil, že sa nejedná o právny úkon, naopak odvolací súd v bode 21. odôvodnenia svojho rozhodnutia uvádza, že pokiaľ žalobca mal za to, že na nakladanie s majetkom obce je potrebný prejav vôle obecného zastupiteľstva, pričom vyslovene neuvádzal, že má ísť o schválenie právneho úkonu, podľa odvolacieho súdu ide v zásade o totožné pojmy. Avšak, vo vzťahu k nesprávnosti záveru súdov, že na uzavretie záložných zmlúv starostom sa nevyžadovalo schválenie obecným zastupiteľstvom, sa dovolací súd vyjadruje nižšie, v časti rozhodnutia posudzujúceho dovolanie, ktorého prípustnosť odvodil žalobca od ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

31. Dovolateľ zároveň namieta absolútnu neplatnosť záložných zmlúv podľa § 9 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že spornými záložnými zmluvami mala obec ručiť za záväzky tretej osoby voči bankovej inštitúcii, je podľa dovolateľa zřejmé, že záložné zmluvy sú v priamom rozpore s ust. § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Zb. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v ich rozhodnom znení, čo spôsobuje ich absolútnu neplatnosť podľa ust. § 39 OZ.

K predmetnej argumentácii dovolací súd uvádza, že ide o novotu, ktorá je v dovolacom konaní neprípustná, z ktorého dôvodu na ňu dovolací súd neprihliadol.

Žalobca v doterajšom konaní uvedenú argumentáciu nepredniesol, resp. ju prvýkrát uviedol až v podaní zo dňa 24. novembra 2015 (na č.l. 518 spisu), teda po viac ako roku od uplynutia lehoty na podanie odvolania žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

31.1. Rovnako pokiaľ žalobca namieta absolútnu neplatnosť záložných zmlúv podľa § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 8 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a tvrdí nesprávne právne posúdenie zo strany súdov oboch inštancií, nakoľko sporné záložné zmluvy nezabezpečovali záväzok obce, ale záväzok tretej osoby, ani nijako neslúžili zveľadeniu, zhodnoteniu a zachovaniu majetku obce a išlo teda o právne úkony v rozpore so základným účelom zákona o obecnom zriadení a zákona o majetku obcí, čím bola daná ich absolútna neplatnosť v zmysle ust. 39 OZ, i v tomto prípade sa jedná o argumentáciu novú. Žalobca v doterajšom priebehu konania, resp. i v rámci svojho odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie vyčítal súdu, že tento nesprávne vyložil a nedostatočne odôvodnil použitie ust. § 8 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na predmetnú vec, avšak netvrdil absolútnu neplatnosť zmlúv podľa § 39 OZ z dôvodu ich rozporu s týmto ust. § 8 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Dovolanie nie je možné považovať za ďalšie odvolanie (k tomu vid. ust. § 366 C.s.p.) a vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku konštatuje, že tzv. „novoty“ nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt (obdobne k tomu 2Obdo/97/2020, 2Obdo/3/2021).

32. Dovolateľ prípustnosť dovolania označil aj ustanovením § 421 písm. b/ C.s.p. s odôvodnením, že sporné záložné zmluvy mali byť schválené zastupiteľstvom žalobcu, ktoré malo zjavné vady, nakoľko vytvorenie vôle zastupiteľstva bolo podmienené, a to navyiac neurčitou podmienkou (konkr. „pozitívnu“ právnou analýzou). Zastáva názor, že dovolacím súdom doposiaľ nevyriešená je otázka kreovania vôle obce obecným zastupiteľstvom a možnosť podmieňovania takéhoto kreovania odkladacou podmienkou.

33. Dovolací súd vo svojom uznesení sp. zn. 3Obdo/9/2019 k tvrdeniu dovolateľa v bode 27 a nasl. dovolania, že v prejednávanej veci mali byť sporné záložné zmluvy schválené obecným zastupiteľstvom žalobcu, ktoré malo zjavné vady, nakoľko vytvorenie vôle zastupiteľstva bolo podmienené právnou analýzou a táto podmienka bola neurčitá, uzavrel, že uvedená argumentácia nie je vyjadrením právnej

otázky, aká sa predpokladá v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., ale akýmsi neurčitým popisom skutočností samotným dovolateľom a v citovaných bodoch dovolateľ rozoberá jeho právne názory, ktoré žiadnu konkrétnu právnu otázku nevyšpecujú.

33.1. Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 303/2021-49, ktorým uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 26. augusta 2019, č. k. 3Obdo/9/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie dôvodil, že takáto interpretácia prípustnosti dovolania je formalistická. Uviedol, že úlohou najvyššieho súdu pri posúdení správneho posúdenia krajského súdu bolo právne posúdiť, či:

a/ zásady hospodárenia žalobcu v ich nespornom znení treba právne posúdiť tak, že na uzavretie záložných zmlúv starostom sa nevyžadovalo schválenie obecným zastupiteľstvom,
b/ uznesením obecného zastupiteľstva v jeho skutkovo nespornom, z hľadiska právneho posúdenia otáznom znení došlo k schváleniu uzavretia záložných zmlúv.

34. Vo vzťahu k žalobcom mienenej a Ústavným súdom SR sformulovanej otázke, či zásady hospodárenia žalobcu v ich nespornom znení treba právne posúdiť tak, že na uzavretie záložných zmlúv starostom sa nevyžadovalo schválenie obecným zastupiteľstvom, dovolací súd uvádza nasledovné:

35. Dovolací súd úvodom opätovne poukazuje na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý v intenciách rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 389/2008, podľa ktorého „ustanovenie § 9 ods. 2 písm. b) a c) zákona o majetku obcí treba vykladať zužujúco, pokiaľ ide o oprávnenie starostu obce uskutočňovať právne úkony vo veciach hnuteľného majetku obce alebo jej majetkových práv v prípade, ak toto nakladanie nie je obmedzené zákonom alebo samotnou obcou prostredníctvom záväzného aktu obecného zastupiteľstva, správne pripustil, že v prípade, ak by obec nemala schválené zásady hospodárenia, na ktoré odkazuje uvedené ustanovenie, bolo by potrebné zvoliť výklad v prospech žalobcu, že na každý majetkovoprávny úkon je potrebná ingerencia obecného zastupiteľstva. V danom prípade je však i podľa dovolacieho súdu podstatnou skutočnosť, že obecné zastupiteľstvo schválilo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce všeobecne záväzným nariadením č. 1/2005 a v tomto prípade sa neuplatní extenzívny výklad ustanovenia § 11 ods. 4 písm. a) zákona o obecnom zriadení, pretože zastupiteľstvo si vyhradilo uvedeným všeobecne záväzným nariadením č. 1/2005 okruh majetkovoprávnych úkonov, pri ktorých je platnosť závislá od rozhodnutia obecného zastupiteľstva.

Ako nesprávny ale hodnotí dovolací súd následný záver odvolacieho súdu, v ktorej súvislosti dal do pozornosti aj čl. 12 bod 1 písm. c) Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2005 (podľa ktorého požiadavku súhlasu obecného zastupiteľstva teda stanovuje len pre prípad, kedy majetok obce mieni založiť správca majetku obce, teda nie aj starosta ako štatutárny orgán obce a v zmysle, ktorého je podľa krajského súdu jednoznačné, že Zásady hospodárenia žalobcu, ktorými obecné zastupiteľstvo prejavuje vôľu upraviť dispozíciu s majetkovými právami obce, neustanovujú, že na uzavretie záložných zmlúv sa vyžaduje súhlas obecného zastupiteľstva.

Dovolací súd vyššie uvedený záver krajského súdu považuje za nesprávny a dáva do pozornosti čl. 4 písm. B. bod 4. VZN žalobcu č. 1/2005, ktorý doteraz zrejme ušiel pozornosti súdov a v ktorom sa jednoznačne uvádza, že „obecné zastupiteľstvo schvaľuje aj zmluvy o budúcich zmluvách, zmluvy o záložnom práve, zmluvy o vecnom bremene, notárske zápisnice, prípadne spoločenské zmluvy o založení obchodných spoločností - vrátane častí týkajúcich sa nakladania a prevodu majetku obce a pod.“. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že zásady hospodárenia žalobcu v ich nespornom znení treba právne posúdiť tak, že na uzavretie záložných zmlúv starostom sa vyžadovalo schválenie obecným zastupiteľstvom, a teda zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu pre vec významnej a kľúčovej právnej otázky, ktorá mala vplyv na rozhodnutie prejednávaneho sporu, z ktorého dôvodu je dovolanie žalobcu nie len prípustné podľa ust. § 421 ods. 1 C.s.p., ale i dôvodné.

36. Vo vzťahu k Ústavným súdom SR druhej sformulovanej otázke žalobcu, či uznesením obecného zastupiteľstva v jeho skutkovo nespornom, z hľadiska právneho posúdenia otáznom, znení došlo k schváleniu uzavretia záložných zmlúv, dovolací súd považuje za potrebné v prvom rade akcentovať, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby, založil prioritne na závere, že na uzavretie záložných zmlúv starostom sa nevyžadovalo schválenie obecným zastupiteľstvom. Práve vo vzťahu k nesprávnosti uvedeného záveru, odôvodnenej v časti 35. odôvodnenia tohto uznesenia, dovolací súd za nesprávne hodnotí i označenie námietky žalobcu o

nedostatočnej špecifikácii právneho úkonu, ku schváleniu ktorého malo dôjsť uznesením obecného zastupiteľstva na 52. zasadnutí dňa 28. novembra 2006 krajským súdom za bezpredmetnú. Bude úlohou súdu v ďalšom konaní sa opätovne zaoberať schválením uzavretia záložných zmlúv uznesením obecného zastupiteľstva na 52. zasadnutí dňa 28. novembra 2006, a to tak s akcentom k záveru odvolacieho súdu, že v danom prípade sa jedná o právny úkon, a teda vo vzťahu k jeho namietanej podmienenosti neurčitou podmienkou pozitívnej právnej analýzy (§ 36 OZ) ako i ku skutočnosti, že obecné zastupiteľstvo na uvedenom zasadnutí neschválilo samotné záložné zmluvy, ale schválilo vloženie ťarchy (identifikovanej v žiadosti spoločnosti ACR SK spol. s r.o. č.j. 3772/2006 a 3749/2006), ktorej nedostatočnú špecifikáciu namietal žalobca i v odvolaní.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., je procesne daná, preto žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

38. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

39. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a aj odvolací súd) právnym názorom dovolacieho súdu viazané (§ 455 C.s.p.).

40. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.